

عنوان مقاله:

ارزیابی درجه حرارت‌های کاردینال جوانه‌زنی بذر گیاه دارویی و بومی ایران، پونه‌سای‌انبوه (Nepeta glomerulosa Boiss).

محل انتشار:

مجله علوم باغبانی، دوره 32، شماره 1 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

هدی مرادی - دانشگاه فردوسی مشهد

مجید عزیزی - دانشگاه فردوسی مشهد

وحید روشن - مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان فارس

حسین آرویی - دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه مقاله:

گیاه دارویی پونه‌سای‌انبوه (Nepeta glomerulosa Boiss) گیاهی است معطر و بومی ایران که متعلق به خانواده نعناعیان می‌باشد. یکی از مشکلات عمده در گیاهان دارویی این است که جوانه‌زنی بذر گیاهان در شرایط محیطی طبیعی مطلوب بوده، ولی تحت شرایط آزمایشگاهی یا زراعی، مناسب نیست. این پژوهش به منظور اطلاع از نحوه جوانه‌زنی بذر جهت استقرار موفق و مطلوب این گیاه، با بررسی خصوصیات مختلف جوانه زنی و تعیین درجه حرارت‌های کاردینال بذور، در دانشگاه فردوسی مشهد در سال 92-93 انجام شد. تیمارها شامل تیمار سرمایی در 4 سطح (1، 2، 3 و 4 هفته سرمادهی در دمای 5 درجه سانتیگراد) و تیمار نیترات پتاسیم در 4 سطح (صفر، 1/0، 2/0 و 3/0 درصد) بودند، که به منظور ارزیابی خصوصیات جوانه‌زنی بذر این گیاه مورد استفاده قرار گرفت. همچنین اثر 8 تیمار درجه‌حرارت ثابت شامل درجه‌حرارت‌های 5، 10، 15، 20، 25، 30، 35 و 40 درجه‌سانتیگراد و 3 درجه‌حرارت متغیر شب و روز شامل درجه‌حرارت‌های 15/5، 20/10 و 30/20 درجه‌سانتیگراد بر درصد، سرعت و میانگین زمان جوانه‌زنی بذر، مورد مطالعه قرار گرفت. نتایج حاصل از تجزیه‌ی واریانس و مقایسه‌ی میانگین نشان داد که اثر تیمار سرما بر بیشتر صفات اندازه‌گیری شده، معنی‌دار بود. در بین تیمارهای مورد استفاده، 3 هفته سرمادهی و نیترات پتاسیم 1/0 درصد، بیشترین اثر مثبت را بر خصوصیات جوانه‌زنی بذر داشت، اگر چه بر درصد جوانه‌زنی تاثیر معنی‌داری نشان نداد. همچنین نتایج بدست آمده از تاثیر درجه‌حرارت‌های مختلف بر جوانه‌زنی بذر، نشان داد که، بیشترین درصد، سرعت و میانگین زمان جوانه‌زنی بذر این گونه در دامنه حرارتی 20 تا 25 درجه‌سانتیگراد بود. بیشترین درصد و سرعت جوانه‌زنی بذر در درجه‌حرارت متغیر روز و شب 30/20 و 20/10 درجه‌سانتیگراد بدست آمد. نتایج حاصل از تجزیه رگرسیون بین سرعت جوانه‌زنی و دما نشان داد که درجه‌حرارت‌های 15، 22 و 46 درجه‌سانتیگراد، به ترتیب به عنوان درجه‌حرارت‌های پایه، بهینه و بیشینه جوانه‌زنی برای گیاه پونه‌سای‌انبوه می‌باشند.

کلمات کلیدی:

درجه حرارت پایه، درجه حرارت بهینه، درجه حرارت بیشینه، سرمادهی، نیترات پتاسیم

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1161395>



